

Onderwerp Beantwoording vragen ex artikel 41 RvO CU over
uithuiszettingen

Steller G.J.A. Jonkman

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 55 11 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 5002640

Datum 21-05-2015 Uw brief van 27-3-2015

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 11 maart 2015 heeft Aedes, vereniging van woningcorporaties, bekend gemaakt dat uit een inventarisatie onder haar leden blijkt dat in 2014 het aantal uithuiszettingen met 15 procent is afgenomen ten opzichte van 2013. Het aantal huurders dat in financiële problemen komt blijft wel stijgen, waardoor de betalingsachterstanden bij woningcorporaties toenamen tot zo'n 350 miljoen euro. Het aantal gerechtelijke vonnissen steeg in 2014 licht, terwijl het aantal uithuiszettingen juist daalde.

Op 27 maart 2015 heeft de ChristenUnie vragen gesteld naar aanleiding van de inventarisatie van Aedes betreffende uithuiszettingen. Vanwege de ingrijpende gevolgen van uithuiszettingen voor burgers en omdat er bij een daadwerkelijke uithuiszetting veel extra inzet nodig is van gemeente en diverse maatschappelijke organisaties, vraagt de ChristenUnie om een beleid waarin alles wordt gedaan om uithuiszetting te voorkomen.

We hebben in Groningen al jaren gemeentelijk beleid om uithuiszettingen zoveel mogelijk te voorkomen. We hebben in dat kader duidelijke, in de uitvoeringspraktijk goed werkende, samenwerkingsafspraken gemaakt met alle woningcorporaties in de stad en met alle in de stad werkzame gerechtsdeurwaarders. We vragen aan de corporaties (en hun deurwaarders) huurschulden niet te laten oplopen en om huurders met betalingsachterstanden tijdig te verwijzen naar de schuldhulpverlening. We zijn momenteel bezig om de samenwerking verder te intensiveren en met name aandacht te geven aan vroeg-signalering van financiële problematiek. Dit doen we overigens niet alleen met de woningcorporaties, maar ook met andere relevante partijen. Met belangrijke schuldeisers als het waterbedrijf, energieleveranciers en ziektekostenverzekeraars, maar ook met vrijwilligersorganisaties als Humanitas en het maatschappelijk werk.

We bieden u met deze brief de beantwoording aan van de vragen van de ChristenUnie.

De fractie van de ChristenUnie heeft de volgende vragen gesteld:

1. Eén van de oplossingen die wordt aangedragen om uithuiszetting te voorkomen, is dat de gemeente de huur zelf overmaakt omdat in sommige gevallen betrokkenen andere keuzes maken met een huurachterstand als gevolg. Is het college bereid te onderzoeken om als gemeente de huur voor huurders in een bijstandssituatie zelf over te maken?

We hebben de mogelijkheid om aan klanten de doorbetaling van de huur vanuit de bijstandsuitkering te verplichten. Dat kan niet in alle gevallen, maar we gaan hiertoe over als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat een klant zonder hulp niet in staat is tot een verantwoorde besteding van zijn geld (artikel 57 van de Participatiewet).

Ook in geval een begeleidende hulpverlenings- of maatschappelijke organisatie, klantondersteuner, consulent van de Groningse Kredietbank (GKB) of medewerker van een van de sociale teams (namens de klant) om doorbetaling van de huur verzoekt, werken wij hieraan vanzelfsprekend mee. We zijn niet voornemens doorbetalingen van huur voor alle klanten met een bijstandsuitkering te verplichten (zo dat al mogelijk zou zijn), omdat dat volgens ons voorbij gaat aan de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van klanten.

2. Heeft het college van B&W - in het aanhoudende slechte economische tij, in combinatie met het aantal mensen op of onder de armoedegrens in Groningen - nog steeds voldoende zicht op het aantal huurders in Groningen dat in financiële nood verkeert en daardoor een risico loopt om uit huis gezet te worden?

Op basis van de hiervoor genoemde samenwerkingsafspraken verwijzen woningcorporaties huurders in financiële problemen in een vroeg stadium al naar de GKB voor schuldhulpverlening. Daarnaast ontvangt de GKB sedert jaren van alle gerechtsdeurwaarders, werkzaam binnen de stad, twee weken voorafgaand aan de aangekondigde datum van uithuiszetting hiervan de aanzeggingen. In 2012 zijn 448 aanzeggingen tot uithuiszetting ontvangen door de GKB, in 2013 452 en in 2014 513. We zien in Groningen dus ook een toename van het aantal aanzeggingen tot uithuiszetting.

De werkwijze is dat de GKB na ontvangst van een aanzegging eerst contact opneemt met de betreffende gerechtsdeurwaarder teneinde de reden van uithuiszetting te achterhalen. Bij een geplande uithuiszetting vanwege huurachterstand wordt de huurder aangeschreven door de GKB en uitgenodigd langs te komen voor schuldhulp. Bij een geplande uithuiszetting wegens andere redenen (zoals het bezitten van een wietplantage of het veroorzaken van overlast) wordt geen verdere actie ondernomen door de GKB, omdat dan de woningcorporatie niet mee wil werken aan een aflossingsregeling. Bij het merendeel van de huurders dat reageert en op het spreekuur komt van de GKB kan een uithuiszetting worden voorkomen door het treffen van een aflossingsregeling, het vragen van een afkoelingsperiode en/of het opzetten van een (minnelijke) schuldregeling in combinatie van budgetbeheer of beschermingsbewind.

De momenteel functionerende sociale teams in de stad en de MJD hebben ook met de woningcorporaties afspraken gemaakt omtrent het tijdig melden van huurachterstanden (van 2 maanden). Er wordt dan contact opgenomen met de huurder om erger te voorkomen en getracht om een aflossingsregeling te treffen voor de huurachterstand. Vaak worden huurders dan al doorgeleid naar de GKB voor schuldhulp, omdat er meerdere financiële problemen zijn. Als huurders uiteindelijk niet (willen) voldoen aan een aflossingsregeling of wanneer er sprake is van recidive, kan de woningcorporatie besluiten de huurachterstand door te sturen voor gerechtelijke incasso naar een gerechtsdeurwaarder. De sociale teams (en de MJD) ontvangen in de regel een maand voor een geplande uithuiszetting hierover van de woningcorporatie of de gerechtsdeurwaarder bericht.

De meeste aangekondigde uithuiszettingen kunnen door samenwerking tussen de sociale teams (en de MJD) en de GKB worden voorkomen. Het lukt echter niet altijd een uithuiszetting te voorkomen. Redenen hiervan kunnen onder andere zijn dat huurders soms al vertrokken zijn (vaak onbekend waarheen), naast het niet betalen van de huur overlast veroorzaken, hun woning onderverhuren terwijl dat verboden is, of zorg mijden. Daarnaast blijft het voorkomen dat huurders gewoon niet willen meewerken.

3. Weet het college van B&W hoeveel huurders in Groningen hun huis in het afgelopen jaar moesten verlaten ten gevolge van oplopende schulden? Waren hierbij ook gezinnen met kinderen betrokken?

Voor de Daklozenmonitor Groningen verzamelen we van de grootste woningcorporaties in de provincie Groningen gegevens over uithuiszettingen (inclusief zogenaamde "sleutelinleveringen" waaraan een gerechtelijk vonnis vooraf ging). We hebben geen gegevens over uithuiszettingen door particuliere verhuurders. We krijgen van de woningcorporaties geen gegevens over de samenstelling van het huishouden van de uit huis gezette huurder, waardoor we niet weten of er gezinnen met kinderen uit huis zijn gezet. De laatste volledige publicatie over de Daklozenmonitor Groningen, inclusief de uithuiszettingen tot en met 2012 in de stad Groningen en in de provincie Groningen, dateert van november 2014.

Uit de rapportage blijkt dat in de stad Groningen het aantal uithuiszettingen van 182 in 2006 tot 109 in 2011 is gedaald, waarna het aantal in het jaar 2012 weer is toegenomen tot 127. Momenteel worden de gegevens over 2013 en 2014 verzameld door Onderzoek en Statistiek Groningen.

4. Weet het college van B&W waar huurders die uit hun woning zijn gezet terecht komen en hoe deze mensen in beeld blijven?

In de rapportage over de Daklozenmonitor wordt aangegeven hoeveel mensen na uithuiszetting binnen 1 jaar in een maatschappelijke opvangvoorziening in de provincie Groningen overnachten. Als niet bekend is waar iemand na uithuiszetting terecht komt, kan dat betekenen dat na uithuiszetting een slaapplek is gevonden bij familie, vrienden/kennissen e.d., of dat men de provincie verlaat, in de gevangenis is beland, et cetera, maar hierover zijn geen gegevens bekend. Hierin is bovendien ook zeer moeilijk inzicht te krijgen.

Van alle 1.447 personen die in de periode 2003-2012 in de stad Groningen uit huis zijn gezet, maakt 11% binnen één jaar na de uithuiszetting gebruik van een opvangvoorziening. Van de personen die binnen een jaar na uithuiszetting gebruikmaken van een nachtopvangvoorziening, doet 56% dat binnen één maand.

De overige personen overnachten tussen de twee en zes maanden na uithuiszetting (23%) of tussen de zeven en twaalf maanden (21%) na uithuiszetting in een nachtopvang.

5. Eén van de uitkomsten van de enquête van Aedes is dat door de wachttijden voor het aanvragen van een uitkering of schuldhulpverlening, de huurschuld verder oploopt. Zou het college bereid zijn een overbruggingsvoorschot te verlenen in die situaties die nijpend zijn om zodoende een huurachterstand en/of uithuiszetting helpen te voorkomen?

We verlenen uiterlijk binnen vier weken na de datum van aanvraag en vervolgens telkens uiterlijk na vier weken, bij wijze van voorschot algemene bijstand in de vorm van een renteloze geldlening, zolang het recht op algemene bijstand niet is vastgesteld (artikel 52 Participatiewet).

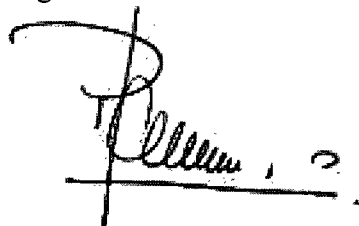
Aanvragen voor een uitkering worden door ons doorgaans binnen de daarvoor gestelde termijn (8 weken) afgehandeld (94%). De helft van aanvragen zelfs binnen 4 weken. We proberen de afhandeltijd zo kort mogelijk te houden, waarbij we rekening gehouden met specifieke omstandigheden.

Het verstrekken van een voorschot op de uitkering kan in voorkomende gevallen een oplossing bieden, echter we willen daar voorzichtig mee omgaan, omdat voorschotten later weer zullen moeten worden terugbetaald dan wel verrekend met toekomstige betalingen. Ook is het noodzakelijk onderzoek te doen voordat we uitkering kunnen verstrekken. Een voorschot is geen oplossing ingeval van meerdere financiële problemen.

Bij schuldsituaties is het zaak om zo snel mogelijk hulp te zoeken binnen het sociaal team en/of bij de GKB. Bij de GKB bestaan geen wachtlijsten. Iedere burger met een financieel probleem kan zich op elke werkdag melden voor schuldhulp. De GKB kan bij huurschulden een aflossingsregeling treffen en zelfs interveniëren in een crisis (bij een dreigende uithuiszetting). Het is ook mogelijk dat de GKB om uitstel vraagt van de huurbetaling.

We kunnen concluderen dat we door tijdig (schuld)hulp te bieden (in het sociale team en/of de GKB) veel uithuiszettingen voorkomen, maar om verschillende redenen niet alle. Door samen te werken met de woningcorporaties (en de gerechtsdeurwaarders) en de hulp- en maatschappelijke instellingen, trachten we zoveel mogelijk zicht te houden en/of te krijgen op huurders in (financiële) problemen en die problemen aan te pakken. We gaan dit jaar in die samenwerking nog nadrukkelijker aandacht besteden aan de vroeg-signalering van betalingsachterstanden. Hierbij betrekken we niet alleen de woningcorporaties, maar ook andere relevante schuldeisers en maatschappelijke partijen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

ChristenUnie

Aan het college van Burgemeester en Wethouders

Groningen, 27 maart 2015

Vragen ChristenUnie ex art 41 reglement van orde betreffende uithuiszettingen

Deze week maakte Aedes bekend dat het aantal huurders dat een betalingsachterstand heeft flink is toegenomen en dat dit leidt tot meer ontruimingsbevelen. Toch blijkt uit dezelfde enquête dat het aantal mensen dat werkelijk hun huis is uitgezet is afgenomen. De totale betalingsachterstand loopt dus flink op, maar dit resulteert niet in meer huisuitzettingen. Woningcorporaties doen er alles aan om uitzettingen te voorkomen. Men heeft de huurders met financiële noden eerder in beeld en hoopt met vroegtijdige hulp en goede samenwerking met gemeente en andere instanties uitzettingen te voorkomen. Die samenwerking kan resulteren in het, deels, overnemen van schulden. Toch heeft dit niet kunnen voorkomen dat in 2014 landelijk 1100 huurders hun huis moesten verlaten en op straat kwamen te staan. Omdat de gevolgen van uithuiszettingen ingrijpend zijn voor de mensen zelf en omdat er bij een daadwerkelijke uithuiszetting veel extra inzet nodig is van gemeente en diverse maatschappelijke organisaties, is de ChristenUnie voor een beleid waarin alles wordt gedaan om uithuiszetting te voorkomen. Daarvoor is al gemeentelijk beleid ontwikkeld door het plegen van crisisinterventies en door middel van een samenwerkingsconvenant als gemeente met diverse partijen als corporaties en energiebedrijven.

Desalniettemin heeft de fractie van de ChristenUnie de volgende vragen.

1. Eén van de oplossingen die wordt aangedragen om uithuiszetting te voorkomen, is dat de gemeente de huur zelf overmaakt omdat in sommige gevallen betrokkenen andere keuzes maken met een huurachterstand als gevolg.
Is het college bereid te onderzoeken om als gemeente de huur voor huurders in een bijstandssituatie zelf over te maken?
2. Heeft het college van B&W - in het aanhoudende slechte economische tij, in combinatie met het aantal mensen op of onder de armoedegrens in Groningen - nog steeds voldoende zicht op het aantal huurders in Groningen dat in financiële nood verkeert en daardoor een risico loopt om uit huis gezet te worden?
3. Weet het college van B&W hoeveel huurders in Groningen hun huis in het afgelopen jaar moesten verlaten ten gevolge van olopende schulden? Waren hierbij ook gezinnen met kinderen betrokken?
4. Weet het college van B&W waar huurders die uit hun woning zijn gezet terecht komen en hoe deze mensen in beeld blijven?
5. Eén van de uitkomsten van de enquête van Aedes is dat door de wachttijden voor het aanvragen van een uitkering of schulphulpverlening, de huurschuld verder oploopt.
Zou het college bereid zijn een overbruggingsvoorschot te verlenen in die situaties die

nijpend zijn om zodoende een huurachterstand en/of uithuiszetting helpen te voorkomen?

Namens de fractie van de ChristenUnie,

Inge Jongman-Mollema

Link naar de corporatiemonitor:

http://www.aedes.nl/binaries/downloads/schuldhelpverlening/corporatiemonitor_v2-3_huisuitzettingen-en-huurach.pdf

nijpend zijn om zodoende een huurachterstand en/of uithuiszetting helpen te voorkomen?

Namens de fractie van de ChristenUnie,

Inge Jongman-Mollema

Link naar de corporatiemonitor:

http://www.aedes.nl/binaries/downloads/schuldhelpverlening/corporatiemonitor_v2-3_huisuitzettingen-en-huurach.pdf